

Høringsinnspill fra PBL til statsbudsjettet for 2024

- PBL (Private Barnehagers Landsforbund) ber Stortinget, i påvente av innføring av et nytt finansieringssystem, sikre inndekning for private barnehager med høyere pensjonsutgifter enn pensjonspåslaget, slik intensjonen er i *Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager*. I 2022 og 2023 er det henholdsvis 804 og 508 barnehager som har fått 211 millioner kroner for lite til å dekke kostnaden til de ansattes pensjonsavtaler.
- PBL ber Stortinget snarest få på plass et endret finansieringssystem for private barnehager. Systemet må bygge på lovfestet likebehandling av kommunale og private barnehager, samtidig finansiering og fortsatt full frihet for foreldrene til å selv å velge barnehage til sine barn. Endringene i systemet må gi barnehagene forutsigbarhet og forutsetninger for å innfri gjeldende krav.

Begrunnelse for PBLs innspill

I statsbudsjettet for 2024 fullfører regjeringen kuttet i pensjonspåslaget for private barnehager. Med ytterligere 100 millioner kroner inndratt i 2024, har regjeringen samlet kuttet 600 millioner kroner i årlig tilskudd fra private barnehager i nedjustert pensjonspåslag. Samlet overskudd i sektoren var i 2021 på 532 millioner kroner.

I 2024 justeres pensjonspåslaget videre ned fra 11 til 10 prosent av lønnsgrunnlaget for de enkeltstående private barnehagene. Eiere med to eller flere barnehager har fra før fått kuttet påslaget fra 13 til 10 prosent. Til sammenligning har kommunale barnehager kostnader til pensjon på 21 prosent av lønnsgrunnlaget (KOSTRA 2021).

Mer enn 95 prosent av de ansatte i private barnehager er omfattet av en tariffavtale, inkludert tjenestepensjon, som arbeidstakerorganisasjonene har anbefalt for sine medlemmer. [Partene i sektoren har sammen bedt regjeringen sikre full kompensasjon for private barnehager som har høyere kostnad til pensjon enn det pensjonstilskuddet finansierer.](#)

Partene er enige om at dekning av kostnader til pensjon er vesentlig for at ansatte i private barnehager også i fremtiden kan ha betingelser på linje med ansatte i offentlige barnehager.

Søknadsordningen som skal sikre dette, fungerer ikke etter Stortingets intensjon. PBL ber Stortinget sørge for at søknadsordningen fungerer slik den er ment å fungere.

Dramatisk økonomisk utvikling

Statsbudsjettet trygger på ingen måte private barnehagers driftsgrunnlag, men svekker i stedet barnehagenes og de ansattes forutsetninger for å levere kvalitet og mangfold i tilbudet til 130.000 barn.

I 2022 ble det 99 færre private og syv færre kommunale barnehager i Norge.

PBL mener dette er et resultat av uforutsigbare rammevilkår over tid og en rekke kutt og innstramminger fra 2022:

- Kutt i pensjonspåslag på 600 millioner kroner
- Manglende dekning av pensjonskostnader (søknadsordning) på 211 millioner kroner

- Nye krav, blant annet om selvstendig rettssubjekt, som innebærer merkostnader på 100 millioner kroner i året.
- Underfinansiert lønns- og prisstigning i 2023 på 780 millioner kroner.

I lys av disse kuttene og innstrammingene, totalt på nærmere 1,7 milliarder kroner, er PBL derfor ikke overrasket over at fem av ti barnehager, [i en medlemsundersøkelse PBL har gjennomført](#), rapporterer at de gikk i underskudd i 2022. Kun 33 prosent av barnehagene oppgir at de over tid har grunnlag for videre drift gitt dagens tilskuddsnivå.

I undersøkelsen kommer det også frem at syv av ti barnehager har vært nødt til å kutte i kvaliteten på tilbudet i løpet av 2022 og 2023. En undersøkelse fra Utdanningsforbundet viser i tillegg at en stor andel ansatte vurderer å slutte i en sektor som fra før har utfordringer med rekrutteringen.

PBL viser til kulepunktene innledningsvis, og mener Stortinget må ta grep umiddelbart, i påvente av innføring av endret finansieringssystem.

PBL registrerer at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett ikke prioriterer å bruke de store pengene på innholdet og kvaliteten på tilbudet til barna, men heller velger å bruke 1,6 milliarder kroner i 2024 på reduksjon av foreldrebetalingen.

Selv om PBL er opptatt av at alle familier skal ha mulighet til å velge barnehage, noe også 94 prosent av alle 1-5 åringer i Norge gjør, mener PBL regjeringen i stedet burde lytte til de betydelige utfordringene sektoren rapporterer om, og gi barnehagene bedre forutsetninger for å gi barna et godt barnehagetilbud. Dette kunne vært gjort i kombinasjon med styrkede moderasjonsordninger for lavinntektsfamilier.

Prinsipper for endret finansiering av private barnehager

Parallelt med Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2024 er det ventet at regjeringen sender på høring forslag til nytt regelverk for styring og finansiering av private barnehager.

Det er knyttet stor spenning i sektoren til innholdet i reguleringsforslagene til regjeringen.

PBL er opptatt av å få på plass et finansieringssystem som er bærekraftig, forutsigbart og likeverdig. Systemet må sette alle barnehager, uavhengig av eierskap, i stand til å levere på de kvalitetskravene Stortinget har innført, og gi barnehagene finansiering for nye krav fra det tidspunkt kravene er innført.

PBL ønsker å bidra konstruktiv overfor Stortinget til at et slikt system kommer på plass.

Om PBL

- PBL er Norges største interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for private barnehager, stiftet i 1993.
- PBL har om lag 1.900 medlemsbarnehager i 214 kommuner i alle landets fylker.
- Våre medlemmer representerer mangfoldet i barnehagesektoren, de er selskaper, stiftelser og foreninger. Halvparten av våre medlemmer er enkeltstående barnehager, mens resten inngår i et fellesskap på to eller flere barnehager.
- PBL har hatt hoved- og hovedtariffavtale med Fagforbundet, Utdanningsforbundet og Delta siden 1997.
- Siden 2014 har det vært en forutsetning for å være medlem i PBL at barnehagene har en tariffavtale som også regulerer tjenestepensjonen.